

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

БЕЗПЕКА РУХУ НА ТРАНСПОРТІ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	274 «Автомобільний транспорт»
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.т.н., доц., Климаш А.О.

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
завідувач кафедри залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин

посада

<u> klimash@snu.edu.ua </u>	<u> +380509993260 </u>	<u> Skype </u>	<u> 407а, </u>
електронна адреса	телефон	live:.cid.c2cd97b296879815 месенджер	за розкладом консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Викладач практичних занять:*

к.т.н., доц., Климаш А.О.

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
завідувач кафедри залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин

посада

<u> klimash@snu.edu.ua </u>	<u> +380509993260 </u>	<u> Skype </u>	<u> 407а, </u>
електронна адреса	телефон	live:.cid.c2cd97b296879815 месенджер	за розкладом консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:	<p>Ознайомити здобувачів вищої освіти з системою ВАДС (водій-автомобіль-дорога-середовище) – ядром безпеки дорожнього руху (БДР), нормативними і правовими документами, які діють у цій сфері. Поглиблення здобувачами вищої освіти теоретичних знань з безпеки дорожнього руху, набуття навичок самостійної оцінки елементів вуличнодорожньої мережі на предмет виявлення загроз безпеці дорожнього руху та усунення причин дорожньо-транспортних пригод із застосуванням сучасних методів оперативної організації дорожнього руху..</p> <p>Курс може бути корисним студентам за спеціальностями в галузі «27. Транспорт», а також майбутнім інженерам та головним механікам, що планують працевлаштування на підприємства та фірми діяльність яких пов'язана з транспортною галуззю.</p>
Результати навчання:	<p>Знати: основні нормативні положення, що регулюють питання безпеки руху; основні фактори впливу на безпеку дорожнього руху; правила, методи та засоби організації роботи із забезпечення безпеки дорожнього руху на автотранспортних підприємствах</p> <p>Вміти: організувати роботу із забезпечення безпеки дорожнього руху на автотранспортних підприємствах та проводити заходи направлені на запобігання ДТП.</p>
Передумови до початку вивчення:	<p>Проблемне поле дисципліни знаходиться у межах тематики інших дисциплін освітньої програми спеціальностей 274 «Автомобільний транспорт», а саме: «Вступ до фаху», «Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, цивільна безпека», «Основи конструкції автомобілів».</p>

Мета курсу (набуті компетентності)

Вивчення курсу забезпечує набуття здобувачем вищої освіти наступних компетентностей:

- здатність організувати технологічні процеси виробництва, діагностування, технічного обслуговування й ремонту дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту, їх систем та елементів;
- здатність застосовувати методи та засоби технічних вимірювань, технічні регламенти, стандарти та інші нормативні документи при технічній діагностиці, технічному обслуговуванні та ремонті дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту, їх систем та елементів
- вміння аналізувати технологічні процеси виробництва й ремонту дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту як об'єкта управління;
- вміння організувати експлуатацію дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ/СР)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Безпека дорожнього руху. Вступ.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Визначення і завдання курсу. Фактори, які забезпечують БДР. Поняття про систему “Водій – автомобіль – дорога – середовище” (ВАДС). Правила дорожнього руху та історія їх розвитку. Міжнародна конвенція про дорожній рух і про дорожні знаки та сигнали. Правила ЄЕК ООН.	Обговорення Поточне опитування
2.	Дорожньо-транспортні пригоди (ДТП), їх облік та аналіз.	денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5	Класифікація ДТП, пригоди, що не відносяться до ДТП. Основні причини і фактори, які сприяють їх виникненню. Облік ДТП. Облік ДТП в автотранспортних підприємствах (АТП). Аналіз ДТП (показники аварійності). Оцінка тяжкості наслідків ДТП. Класифікація ДТП, пригоди, що не	Демонстрація матеріалів Обговорення Поточне опитування

			<p>відносяться до ДТП. Основні причини і фактори, які сприяють їх виникненню. Аналіз ДТП, показники аварійності.</p>	
3.	Експертиза ДТП.	<p>денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5</p>	<p>Поняття про експертизу та її види. Компетенція, права і обов'язки експерта. Вихідні матеріали для судової експертизи. Етапи судової експертизи та висновки експерта-автотехніка.</p>	<p>Обговорення Поточне опитування Тестування</p>
4.	Водій і БДР.	<p>денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5</p>	<p>Поняття про психофізіологію праці водія. Сприймання водієм простору і часу. Швидкість, прискорення, вібрація та їх вплив на організм. Фізіологія людини при керуванні автомобілем вночі. Основні вимоги до раціонального режиму праці і відпочинку водіїв. Взаємовідносини водія з іншими учасниками дорожнього руху, культура обслуговування пасажирів, замовників. Етика поведінки водія під час ДТП.</p>	<p>Обговорення Поточне опитування</p>
5.	Транспортні засоби і БДР.	<p>денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5</p>	<p>Конструкційна безпека транспортних засобів та нормативні документи, які її регламентують. Тягово-швидкісні властивості автомобілів. Гальмівні властивості автомобіля: види і вимоги до гальмівних систем. Керованість автомобіля та критерії її оцінки (критична</p>	<p>Обговорення Поточне опитування Тестування</p>

			швидкість, повороткість, стабілізація і автоколювання коліс). Пасивна, післяаварійна та екологічна безпека автомобіля. Технічний стан ДТЗ і безпека руху.	
6.	Дорожні умови і БДР.	денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5	Вплив дорожніх умов на безпеку руху; ковзкість покриття. Класифікація доріг, вулиць і дорожніх покриттів. Елементи дороги: поперечний і поздовжні профілі, план траси, ухили і кривизна. Оцінка безпеки автомобільних доріг.	Обговорення Поточне опитування Тестування
7.	Основи організації дорожнього руху.	денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5	Дорожній рух і параметри, які його характеризують (інтенсивність, щільність, швидкість, затримки, розподіл транспортного потоку). Поняття про пропускну здатність дороги, вулиці. Дослідження дорожнього руху: документальне, натурне, моделювання. Завдання і заходи з організації дорожнього руху. Організація руху в особливих умовах. Технічні засоби регулювання дорожнього руху, їх класифікація і призначення.	Обговорення Поточне опитування Тестування
8.	Робота з попередження ДТП в АТП.	денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5	Безпека руху в АТП. Планування роботи з попередження ДТП в АТП. Обов'язки й права служби безпеки в АТП. Організація роботи АТП з попередження ДТП	Поточне опитування Тестування

9.	Нормативно-правове забезпечення автотранспортної діяльності в Україні.	денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5	Закони України “Про дорожній рух”, “Про транспорт”, “Про автомобільний транспорт”, “Про перевезення небезпечних вантажів”. “Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні”. “Правила надання послуг з технічного обслуговування і ремонту автомобільних транспортних засобів”.	Поточне опитування Тестування
10.	Адміністративна, дисциплінарна і матеріальна відповідальність.	денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5	Соціально-економічні і правові наслідки ДТП і порушень ПДР. Поняття і види адміністративних порушень. Адміністративна відповідальність за порушення ПДР. Порядок оскарження рішень про адміністративне стягнення. Дисциплінарні проступки, їх види і відповідальність за вчинення. Відповідальність за матеріальні збитки підприємству, що сталися з вини водія.	Поточне опитування Тестування
11.	Кримінальна відповідальність за автотранспортні злочини.	денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,5	Кримінальний Кодекс України. Поняття про злочин. Склад злочину і його відмінність від інших правопорушень. Поняття про кримінальну відповідальність. Обставини, які пом’якшують чи обтяжують провину. Види злочинів проти безпеки руху та	Поточне опитування Тестування

			експлуатації автомобільного транспорту. Порядок розслідування та розгляду кримінальної справи. Права та обов'язки водія – потерпілого, та водія, притягнутого до кримінальної відповідальності. Кримінально правові наслідки за вчинені автотранспортні злочини.	
12.	Відповідальність за нанесення матеріальної шкоди та шкоди природі.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Значення та основа матеріальної відповідальності. Відшкодування збитків, що виникли під час аварії. Поняття “джерело підвищеної небезпеки”. Відповідальність і заходи щодо зменшення забруднення навколишнього середовища.	Поточне опитування Тестування

Рекомендована література

1. Кищун В. А., Кузнєцов Р. М., Мурований І. С., Лаба О. В. Безпека дорожнього руху та деякі правові аспекти: Навч. пос. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2010. – 261с.
2. Безмертний В.О. та ін. Основи керування автомобілем і безпека руху: Підручник /В.О.Безмертний, З.Д.Дерех, В.В.Іщенко.- К.: Вища шк., 1996.–202 с.
3. Иларионов В.А. Экспертиза дорожно-транспортных происшествий: Учебник для вузов.-М.: Транс-порт, 1989. – 255 с.
4. Д. В. Зеркалов та ін. Безпека руху автомобільного транспорту: Довідник. – К: Основа, 2002. – 360 с.
5. Коноплянко В.И. Организация и безопасность дорожного движения. Москва, Транспорт, 1991. - 175 с.
6. Галаса П.В., Куйбіда А.С. Експертний аналіз дорожньо-транспортних пригод. Київ, 1995. - 230 с.
7. Системологія на транспорті: Підручник: Книга 5. Організація дорожнього руху /За заг. ред.. М.Ф. Дмитриченко. - К.: Знання України, 2007. - 452 с.
8. Гутаревич Ю.Ф. та ін. Екологія та автомобільний транспорт. – К.: Арістей, 2006. – 292 с.
9. Бедняк, М. Н. Моделирование процессов технического обслуживания и ремонта автомобилей / М. Н. Бедняк. – Киев : Выща шк., 1983. – 130 с.

Оцінювання курсу

Інструменти і завдання	Кількість балів
Обговорення	10
Поточне опитування	10
Тестування	20
Ітогове завдання	20
Залік	40

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання. Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватись вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.